

Sæt fokus på monitorering og forebyggelse

Af Trine Fredslund Matthiesen
Kvægfagdyrlæge
Dyrlæger og Ko

Man kan monitorere forebyggelse af klinisk mælkefeber ved at følge antallet af kliniske tilfælde af mælkefeber og ikke ved at måle på blodets indhold af calcium i dagene efter kælvning. Her gælder det om både at se efter køer, som ikke kan komme op, men også køer, som har mindre udtalte symptomer på mælkefeber for eksempel slinger gang, lav kropstemperatur eller besvær med at komme op, men hvor koen kan klare sig med calcium i munden og ikke behøver intravenøs behandling. Sidstnævnte er per definition stadig et tilfælde af klinisk mælkefeber.

Hvis der er mere end to-tre procent af

de ældre køer, som får klinisk mælkefeber, er der et forbedringspotentiale i besætningen med hensyn til forebyggelsen af klinisk mælkefeber.

Derudover kan en høj forekomst af sygdomme som tilbageholdt efterbyrd, børbetændelse, løbedrejning og keto-se også indikere, at forebyggelse af mælkefeber, komforten i goldperioden eller goldkofodringen skal tjekkes efter. Anvender man forsuring af close up rationen kan man vurdere behandlingens effekt ved, at urin pH måles på ugentlig basis. Anvender man calcium-fosforbinder, kan en blodprøve udtaget i goldperioden vise, om køerne indtager tilstrækkelig calcium-fosforbinder ved at vurdere fosforindholdet i blodet.

En blodprøve udtaget efter kælvning

er mindre hensigtsmæssig at bruge til dette formål, fordi fosforindholdet i blodet helt naturligt falder omkring kælvning, hvilket medfører stor variation i prøverne. Man ved ikke, om man har fået målt fosforindholdet i blodet på vej ned, på det lavest punkt eller på vej op igen. Dermed bliver målingerne usikre, hvilket man kan undgå ved at teste koen i goldperioden, hvor blodets indhold af fosfor ligger mere stabilt.

Hvordan forebygges dyscalcæmi?

Der forskes stadig intensivt i at finde ud af, hvordan man forebygger dyscalcæmi, men man er ikke helt så langt endnu som til at foreslå den endegyldige forebyggelsesstrategi eller behandling. Indtil videre peger forskningen i retning af, at fod-

Indtil videre peger forskningen i retning af, at fodring og komfort i goldperioden er af afgørende betydning, ligesom man skal sikre, at køerne ikke får klinisk mælkefeber. Arkivfoto: LandbrugsMedierne

ring og komfort i goldperioden er af afgørende betydning, ligesom man skal sikre, at køerne ikke får klinisk mælkefeber.

Selv om vi ved, at orale calciumtilskud til køer med svage symptomer på klinisk mælkefeber er en effektiv behandlingsmetode for at undgå, at koen lægger sig, er det af mere tvivlsom karakter, om man får noget ud af at behandle køer med dyscalcæmi med oralt calcium. Endnu er der ikke mange videnskabelige undersøgelser over effekten af at tildele oral calcium til køer med dyscalcæmi, men det ene, som findes, viser ikke en overbevisende effekt.

Lavt calcium på dagen efter kælvning er ikke godt for koen

Af Trine Fredslund Matthiesen
Kvægafgyrlæge
Dyrlæger og Ko

Kan man øge ydelsen ved at sikre, at koen får lavt indhold af calcium på dag et efter kælvning?

Nej, det kan man sandsynligvis ikke. Det er ikke nødvendigvis godt for koen, at hun har lavt calciumindhold på dagen efter kælvning, uanset at det er forbundet med en øget mælkeydelse. Sammenhængen mellem blodets indhold af calcium på dagen efter kælvning og en øget ydelse er fundet ved studier, hvor man har kigget på en gruppe af køer uden at påvirke køerne. Dette er ikke ens-

betydende med, at resultaterne kan overføres til en situation, hvor man med vilje påvirker køerne på en måde, så deres calciumindhold i blodet bliver lavt dagen efter kælvning.

Det modsatte gør sig også gældende: Det er ikke nødvendigvis bedre for koen, hvis man forebygger, at blodets calciumindhold falder omkring kælvning. Det anbefales fortsat at være omhyggelig med omgående tildeling af laktationsfoder til nykælvede køer, ligesom anvendelsen af orale calciumtilskud også kan være et værdifuldt værktøj til at undgå, at køerne får kliniske symptomer på mælkefeber.

Det anbefales at være omhyggelig med omgående tildeling af laktationsfoder til nykælvede køer. Arkivfoto: LandbrugsMedierne